

KUNSKAPSDAG MARITIM TURISM OCH FRILUFTSLIV

13 OKTOBER 2014

KUNSKAPSDAG MARITIM TURISM

Vilka intressekonflikter kan uppstå i mötet mellan betalande turister, friluftsmänniskor och vattenbrukare? Får alla plats? Vilka aktiviteter väljer vi att prioritera? Vilka väljer vi bort? Hur använder vi Blå ÖP för att svara på dessa frågor och nå våra blåa samhällsbyggnads mål?

[Se programhandlingen på www.tillvaxtbohuslan.se](http://www.tillvaxtbohuslan.se)

Den 13 oktober samlades politiker, tjänstemän, forskare, experter och myndighetsrepresentanter på Daftö i Strömstad kommun. Fokus låg på att nätverka och förmedla kunskap inom friluftsliv och turism. Deltog gjorde förutom kommunerna också Länsstyrelsen, Väst kuststiftelsen, Västsvenska turistrådet, Kosterhavets nationalpark, Västra Götalandsregionen, Fyrbodals kommunalförbund samt Göteborgs Universitet.

Programmet var upplagt runt de tre värdena Skärgården, Skaldjuren och Människorna.

Efter välkomnande av styrgruppens ordförande Ronnie Brorsson och processledaren Elsie Hellström fylldes förmiddagen av bra föredrag.

[Se mer på Västsvenska turistrådets hemsida](#)

Ronnie Brorsson ordförande i Tillväxt Norra Bohuslän hälsar välkomna.

VÄRLDENS FINASTE SKALDJUR?

Susanne Lindegarth ifrån Göteborgs Universitet och Vattenbrukscentrum väst belyste möjligheterna med musslor, ostron och andra skaldjur samt behovet av bra planering för att utveckla och förverkliga potentialen i denna näring. Hon tryckte på att vi har de bästa råvarorna här i norra Bohuslän men borde kunna göra mer av dem. De företag som odlar och förädlar behöver stöd och möjligheter för framtida utveckling menar hon. Samverkansmöjligheterna för att få ihop utvecklingsprojekt är bra nu med maritima klustret samt Vattenbrukscentrum väst. Susanne beskrev också nuläget och vad som är på gång bland odlare och fiskare av musslor, ostron, fisk och alger.

Susanne Lindegarth presenterade utvecklingsmöjligheter för näringen runt Bohusläns skaldjur.

SKÄRGÅRDEN GER FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FANTASTISKA FRILUFTSKOMMUNER

Marie Stenseke, professor i kulturgeografi lyfte det relativt nya politikområdet friluftsliv och dess kopplingar till folkhälsa, välbefinnande, tillgänglighet, regional tillväxt, social gemenskap samt ideellt engagemang. Hon noterade att norra Bohusläns kommuner inte har arbetat konsekvent med att etablera sig som friluftskommuner trots att mycket av attraktiviteten ligger i naturen och friluftslivet. I reglerna runt den årliga utmärkelsen Sveriges friluftskommun 2014 kan man se vad som menas med en god friluftskommun.

Marie kontrasterade också mellan olika typer vars inställningar man behöver möta när man planerar dessa frågor. Exempel på dessa var urbanister vs. purister; besökare vs. helårsboende och motorburna vs. tystnadssökare.

Anders Tysklind ifrån Kosterhavets nationalpark lyfte värden som måste bevaras för upplevelsena så som trovärdighet, kvalitet och långsiktighet. Dessutom betonade han vikten av samarbete och nödvändigheten att välja bort och begränsa. Bara i Västra Götalandsregionen finns 500 naturreservat. Våldigt många av dessa saknar dock skötselplaner och det finns inte resurser. Det behöver göras prioriteringar för hur olika reservat ska lyftas fram och vilka det ska satsas på. Dessa prioriteringar behöver sättas i samverkan mellan Länsstyrelsen och kommunerna.

MÄNNISKAN I CENTRUM — MARITIM UPPLEVELSE- INNOVATION

Lena Mossberg, professor i marknadsföring och föreståndare för Centrum för Turism talade om upplevelser. Upplevelser man betalar för kräver ett avgränsat område (tid och rum), en historia/tema och en känsla av säkerhet för att komma till sin rätt. Hon beskrev också skillnader mellan upplevelseinnovationer och tjänsteinnovationer. Tjänsterna sparar tid, kräver lågt engagemang och skall vara tydliga. Upplevelsena skall i stället ta eller göra rum för tid, skapa engagemang, innehålla överraskningsmoment och innehålla mervärde. Nya värdeskapande innovationer inom dessa områden har alltså väsentligt skilda ingångar menar Lena. Lena presenterade spännande tankar om ett innovationscentrum för maritima upplevelser med utbildning, innovationsarena och projektarena.

Bildtext: Lena presenterar ett av sina favoritforskningsområden upplevelseinnovation.

NATIONELLA OCH TEORETISKA PERSPEKTIV

Jeper Adolfsson ifrån Länsstyrelsen satte vårt arbete i en nationell kontext och lyfte alla de arbeten/remisser som är på väg i vår: vattenförordningen, havsförordningen, översvämningförordningen, inriktningsdokumentet för nationella havsplanen och den nationella maritima strategin. Samtidigt som dessa processer betyder mycket jobb för kommunerna så blir det också bra inlägg i processen med Blå ÖP i vår region.

Jesper sådde också ett antal tankefrön om planering och hur saker uppfattas efter 15-20 år. Det gäller att fatta bra strategiska beslut. Man behöver våga prioritera bort vissa saker och ha rätt sak på rätt plats. Han tog upp den ekostrategiska begreppsramen som ett eventuellt verktyg för att prioritera/diskutera mellan nyttja/förändra och konservera/avnjuta kopplat till anpassning efter landskapet eller efter funktion/aktivitet.

Kaffepaus i planerandet

PRAKTISKA ÖVNINGAR I PLANERING

På eftermiddagen arbetade vi i grupper runt kartor över respektive kommun. Uppgiften var att utifrån förslag på musselodlingsområden diskutera vilka lokala behov som turism och friluftsliv har. Krockar dessa behov med förslagen på odlingar? Vad för anpassning behövs göras?

Grupperna arbetade med frågorna och hade många intressanta diskussioner. Behovet av

planering blev tydligt för de flesta. En grupp kom fram till att utöver den karta som visar var musselodling är lämpligt ur musslornas och odlarens synpunkt så borde det utformas spelregler/kriterier för vad som behöver vägas in vid bedömningen om en plats är lämplig eller inte med hänsyn tagen till andra intressen.

Design av musselodlingar bedömdes som viktigt. Kan vi koppla in Svensk Industri-design och designa musselodling? Kan man utveckla ny teknik för en mer lönsam mindre störande verksamhet? Hur stor yta behövs för att driva en odlingar kommersiellt? Lokal miljö och upplevelsen av odlingarna är en viktig fråga för de flesta. Imagen av branschen är starkt kopplad till både lönsamhet och acceptans.

Synpunkterna ifrån grupperna samlades in direkt på kartor och listor. Dessa hanteras nu vidare av projektgruppen.

Praktisk planering är svårt. Det gäller att avgränsa frågan samt se till att man har tillräckligt med underlag.

HANDLINGSPLAN FÖR ETT ENAT BOHUSLÄN

Fredrik Lindén ifrån västsvenska turistrådet avslutade med att presentera och få in synpunkter på deras förslag till handlingsplan som kommer bearbetas politiskt under hösten. Handlingsplanen skall tydliggöra vad de olika aktörerna, västsvenska, kommunerna, företagen och de lokala turistorganisationerna skall göra och ansvara för. Västsvenskans fokus kommer att ligga på varumärket Bohuslän, hemsidan samt marknadsföring internationellt och nationellt.

Susanne, Britt och Anders väger musselnäringens och turismens anspråk gentemot varandra.

Friluftslivets och turismens praktiska behov visades med hjälp av olika GIS-skikt i höstsolen på Daftö.

Nyttja och vårda. Värna och utveckla. Landskapsorientering och funktionell specialisering. Karl-Erik och Britt tar in omformar och konkretiserar.

Tack!

Behovet för liknande kompetensdagar finns då planering innehåller många olika frågor och kan vara ganska komplext. Hur man skall hantera denna komplexitet så att politiken kan fatta bra beslut på goda grunder är en fortsatt utmaning för både tjänstemän och politiker i detta arbete. Förhoppningsvis kom vi ett steg på väg på Daftö.

Tack alla ni som deltog, lyssnade, presenterade och diskuterade!

Tillväxt Norra Bohuslän

Postadress:

Strömstads kommun, Kommunledningskontoret,

Tillväxtsekretariatet, 452 80 Strömstad

Mobil: +46 (0) 70-648 60 79,

E-post: elsie.hellstrom@stromstad.se

